Giehttjit lågos 7

Genitiv av jämnstaviga substantiv

Översätt:

Iŋŋgás brev:

.....

Ánndis hund:

.....

Ábmuts mor:

.....

Lärarens son:

.....

Verb med tre stavelser

*Bilda satser med verben **vuosedit** och **sámástit** i 1, 2 och 3 person (ental):*

vuosedit	sámástit
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Negeringsform och imperativ av verb med tre stavelser

Översätt:

Jag visar inte: .....

Jag talar inte samiska: .....

7A *Vad kallas dessa personer:*

1. Sån la Gáhti, ja suv áhtje namma l Máhttu:

.....***Máhtu Gáhti***.....

2. Sån la Häjkka, ja suv iedne namma l Risstin:

.....

7B *Berätta vad din far eller mor heter:*

.....

7C *Tag reda på vad du heter efter samiskt namnskick.*
En liten hjälp: Om din fars eller mors namn sluter på en konsonant, så får du genitivformen genom att tillfoga bokstaven ***-a*** *till namnet, t.ex.*

Birger - Birgera *'Birgers'*

7D *Vem är ägare?*

1. Gen boargál la dat? (Häjkka)

.....

2. Gen bijlla l dat? (Iŋŋgá)

.....

3. Gen dåhpe l dat? (Häjkka)

.....

4. Gen bena l dat? (Máhttu)

.....

5. Gen lájbbe l dat? (ieddne)

.....

6. Gen filmma l dat? (Häjkka)

.....

7. Gen bárnne l sån? (Inŋgá)

.....

7E *Om ni är flera kan ni fråga varandra om vem som är ägaren. Använd detta mönster:*

A: Gen bijlla l dat?

B: Dat la Hejka bijlla. Gen ájtte l dat?

C: Dat la .....ájtte. Gen .....

Fortsätt tills alla har fått fråga och svara.

7F *Återberättande är en fin muntlig övning.*

Här är en gammal historia om Ánndaris Bávllo från Kjöpsvik som far till Bergen med sin jakt och blir borta länge. Hans hustru som är trollkunnig tar med sig en slända och går upp på Kjöpsviksfjället för att titta efter jakten. Därifrån ser hon att jakten åker från Bergen. Hon sätter sländan på fjället och börjar jojka. Ánndaris Bávllo är då på oceanen, och han låter jakten segla så bogsvallet står grön, gul och blå. Hustrun ropar till honom att han inte ska vara rädd, för jakten ska vara hemma inom tre dygn.

Här är historien skriven på samiska i en förenklad upplaga. Återberätta historien.

Dála l dålusj subtsas Ánndaris Bávlo birra.
Ánndaris Bávllo l Gásluovtas, ja sujna l jákta. Sån bårjås Biergunij jávtajn ja gáhtu dåppe. Suv áhkásj sijdan vuorddá. Áhkásj, gut la guobassiehke, válldá gåhkålsoappev maŋen ja Gásluovtvárráj vádtsá. Sån vuojnná, jákta vuolggá Biergunis. Dåppe váren áhkásj biedjá gåhkålsoappev várráj ja juojggá. Ánndaris Bávllo l juo Vestasjjiekken. Áhkásj tjuorvvu ij galga ballat. Jákta ruvva sijdan galggá årrot.

subtsas, subttsasa	berättelse
birra	om
vuojnnet, vuojnáv	att se
juojggat, juojgav	att jojka
Vestasjjiegge, -jiekke	Vestmyra (begrepp för Vestfjorden)
vuorddet, vuordáv	att vänta
guobassiehke, - siege	trollkunnig
gåhkålsoabbe, -soappe	slända
jákta, jávta	jakt
bårjåstit	att segla
Biergun, Bierguna	Bergen
gáhtot, gádov	att försvinna; vara borta
áhkásj, áhkátja	hustru
tjuorvvot, tjuorvov	att ropa
ballat, baláv	att vara rädd
ruvva	snart
årrot, årov	att vara